

Передплата

на «РУСЛАНА» вивозять:

в Австрії:

на цілий рік	20 кор.
на пів року	10 кор.
на чверть року	5 кор.
на місяць	170 кор.

За границею:

на цілий рік	16 рублів або 36 франків
на пів року	8 рублів або 18 франків

Поодиноке число по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска» — 3 Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5¹/₂ год. пополудня.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунцини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Підмінована Європа

Вже не раз були алярмуючі вісти і грізні міжнародні ситуації, та все те розливалось як мрак під подувом вітру через змаганя європейської дипломатії, яка в мирі бачила запоруку розвою і сили держав. Але чи тому, що людям вже стало справді за тісно, чи тому, що охота до воячки вертає з поведіннями — на спокійнім європейським континенті стає справді непевно, якась загальна жадоба оружно́ї борби обнимает народи і евентуальність війни робить чимраз можливішою, майже неминучою.

Під добу з двох противних кінців несеть гомін крайної народної вражди і боеві оклики. На північнім заході два братні народи стають против себе як завзяті вороги. Тим дивнішою стає ся проява, що оба сі народи лучить спільна віра. Швеція і Норвегія, злучені від 1814. року личною унією, мали лише спільну комісію, щось в роді австрійських делегацій, і спільного міністра, якому опісля додано двох віце-міністрів, шведского і норвейского, а впрочім що-до своїх внутрішніх справ обоє мали повну і рівну автономію. Здавалось би, що такий стан річи повинен би був вдоволити оба народи. Але в Норвегії взяли верх радикали і забажали перетворити її на республіку. Зачало ся тим, що норвейський сойм ухвалив установити своїх окремих послів і консулів, власну воєнну і торговельну фану і окреме міністерство заграничних справ.

Король після конституції не мав права заложити протесту против сего, але заграничні двори самі не признали сеї іновациі, заявляючи, що знають лише Унію, а не якусь окрему норвейську державу. Тоді розпочали норвейські політики шалену агітацію проти короля, на якого вказували, що він інтригував по дворах против ухвали норвейского сойма.

Знеохочений сим, а віковий вже король зложив недавно тому регенцію в руки наслідника престолоа, а сам удав ся на село на відпочинок, наміряючи відтак відбуту подорож по світі. Тимчасом вражда між народами росте. Остаточно Швеція згодила ся на окрему консулярну службу для Норвегії, але знов норвейський сойм ухвалив для своїх консулів такий регулямін, що они властиво не були би торговельними агентами, а радше дипломатами. З сего вивязав ся дальший спір, якого вислідом стала завзята агітація в Норвегії за зрівнянем унії. Теперішній регент не лише, що є молодий і енергичний, але уходить також за неприхильника Норвегії, тож може легко прийти до сего, що норвейські агітатори голосять голосно, що Швеція своїм війском окупує Норвегію. Тож Норвегійці заздальгідь зброють ся і організують ся.

А знов на полудневім сході кітлує звисна македонська справа, яка має о стілько загальніше значінє, що тут інтересовані майже всі великі держави європейські. Звісною є ініціатива Австрії у вимушено на Туреччині реформ адміністрації супроти християньского населеня; ся ініціатива зданила Росію і Францію в тім самім напрямі, Італію спонукала до прихильно вижидуючого становиска. Однак Німеччина не лише противна розширеню австрійского впливу на Балкані, але має також деякі зобовязаня супроти Туреччини, особливо в Малій Азії, які наказують її держати сторону Великої Порти. Тимчасом мимо офіціальних заперечень зброня сусідної Болгарії ідуть дальше, як і Туреччини, якій грошей мала достарчити Німеччина. Мала є надія, щоби серйозні, але миротворні унімненя і жаданя реформ зі сторони Австрії та з нею згідних держав мали який вислід на Балкані і всьо вказує на те, що на весну прийде там до оружно́ї розправи, якої відгомін дасть ся може відчуті і цілій Європі.

Правна оборона.

«Народний Комітет» видав ось яку відозву під днем 10. лютого с. р.:

«В остатніх місяцях наші противники роззвинули в русках повітах краю провокаційну і крайню ворожу агітацію, обдуману на нищенє рускої народности. В сій очайдушній роботі, зверненій против автохтонного руского населеня, уживають наші верховоди всіх способів і сил і людей, якими лише розпоряджають при своїй власті і своїх впливах.

«І ми ще не чули, щоби хто-небудь, до кого се належить, станув в обороні права і zagrożеного ладу. Противпо доходять нас з ріжних сторін краю вісти про громаднє переслідованє найневинніших наших людей. Хто-небудь з Русинів зверне на себе увагу хочби найспокійнішою працею над просвітою і економичним піддвигненем та горожанським освідомлюванем нашого народу, стягає зараз на себе тенденційні доноси мовби за яку злочинну діяльність. І коли явна участь в завзятих польских агітаціях против рускої народности безкарно уходить навіть таким, котрі вже з уваги на обовязки свого становиска не повинні ворожо виступати против населеня, котре їм дає хліб за те і на те, щоби єму вірно і прихильно після законів служили: то навіть совісне виконуванє обовязків, коли воно виходить на користь руского населеня і тим самим не йде на руку звисній програмі верховодів, стрічає ся часто коли не з виразною, то в ліпшій разі з незручно або й цинічно замаскованою карою, тим більше дімаючою, що против неї звичайно нема навіть достаточної підстави до відклику або жалоби. Видно в тім не нову впрочім тенденцію позбавити рускаї нарід до нащадку вла-

сних щирих діячів, а заспати єго чужими і неприхильними елементами, котрі працювали би лише на єго загладу. Виходить воно на доповненє акції, веденої на загладу нашої народности т. зв. центральним комітетом.

«Виділ «Народної Ради», стоячи на сторожи національних і людских прав руского народу, взиває всіх Родимців, так безпосередно чи то особисто покритвджених, як і тих, котрі про кривду других мають докладну відомість, щоби нам чим скорше подавали докладні вісти про всякий випадок з мартирології нашого народу, а іменно, щоби нам доносили про діяльність наших людей, котра стягнула на них таку чи сяку кару — хочби тільки перенесенє, догану або т. и., як і про автентичнє умотивованє кари, якої в кождім поодинокім випадку ужито. Виділ «Народної Ради» буде старати ся станути в обороні неповинних жертв; а коли й не осягне у всіх випадках успіху, то постарает ся бодай вивести їх перед суд цивілізованого світа, щоби сей знав і судив о тім, що у нас дїє ся».

Тую саму ціль має «Народним Комітетом» основана «Народна канцелярія», іменно подавати правну оборону так одиначам як і організаціям та громадам в борбі за наші національні права. Тому і такі відозви повинна була видати радше ся канцелярія, чим «Народний Комітет», як політичне товариство, а тоді стала би відозва певно і пожиточнішою. В такому виді она є лише дуже слабеньким фаєрверком.

Замітка до згадки д-ра Я. Окуневского про М. Драгоманова.

Споміж своїх знакомих, про яких др. Я. Окуневский став писати спомини у фейлетоні «Руслана», згадав він в 24. ч. також Драгоманова. До одного місця сих споминів, де др. Окуневский наводить погляд Драгоманова про т. зв. «народні святаці» і «нову еру», вважаю потрібним зробити дрібну замітку. Бажаю се зробити іменно задля того, позаяк сей погляд виснований з невирозуміня, з непорозуміня а почасти і з незнаня наших галицких обставин і відносин, яке так часто можна бачити поміж Українцями, що вважали себе навіть покликаними говорити авторитетно про наші, особливо політичні справи.

«Народні святаці» — про сей оклик народовців звикли з радикального табору говорити глумливо, а навіть такий знавець українства як Драгоманів опреділив розуміне «народних святаців» («пишемо се очевидно на основі споминів д-ра Окуневского»), начеб се мало означати ветоюване за «козаком-тропаком, тютюном та горівкою» і бути начеб протиставленем до поступу, до культурности. Були, правда, між народовцями люди, що любували ся в 60-их роках деякими манерами запорожскими і ними прилюдно чванили ся. Одначе загал народовців инакше розумів «народні святаці». Для загалу народовців — рідна мова, рідна словесність, своя народність, своя бувальщина і все, що з тим вяже ся — були народними святацями, до

Ліцитації

в Публичній Галі авкційній, Львів, пасаж Міколяша, будуть відбувати ся постійно два рази в тижни все о 4. год. пополудня, а іменно: в **понеділки** на образи, дорожнійности, меблі, ланани, фортепьяни, повози і взагалі твори штуки; в **четверги** на гардеробу, господарські урядові машини до шитя та інші дешеві предмети до щоденного ужитку. Списи приятих річи на ліцитацію будуть виставлені найпізнійше 2 дни перед ліцитацією у вікнах Галі, а на жаданє за малою платою можуть бути прислани. Вистава отворена щодень від 3. до 8¹/₂ год. попол., а в свята від 9. до 12. год. в полудне.

Бюро отворене для принятя річий і виплат від 9. до 12¹/₂ год. в полудне.

27(9—?)

всього того відносили ся народовці з любовю, з почетом і негодували, коли хто висловлював ся про все те легковажно або глумливо, коли між иншим н. пр. один речник радикального табору назвав народність — перестарілою формою, яку можна кинути геть, наче яку дранку. Колиж народовцям докорювано тим, начеб они „народними сьвятощами“ вважали „козака-тропака, тютюн та горівку“ і не могли чи не хотіли позбутися таких некультурних останків своєї минувшини, або звести їх до належного значіння і вживання, то може скорше можна-б се віднести до деяких радикалів, які бажають заявити свою оригінальність чи окремішність занедбанам одежі (хоч се не є конечно навіть в недостатку), в приличнім вислові і чемнім обході з людьми. Нема так само певної основи відказувати народовцям спроможности і снаги до поступу і висших культурних змагань задля їх любови до всего дорогого кождому Русинови (не може очевидно тут бути мови про некультурні навички чи хиби), як не можна в рубашности, в зверхній оригінальности, в різкім способі вислову бачити радикальний культурний поступ.

Можна вказати на не одну похибку народовців у їх національно-політичних, просьвітних, культурних і народно-господарских змаганнях, одначе навіть завзятий радикал, наколи схоче бути предметом, поневільно признасть, що й народовці положили свою цеголку до спільної народної будови, що й їх змагання посунули розвиток укр.-руського народу вперед, хочби навіть не багато і що вишше молодше покоління буде дальше на готових вже підвалинах.*) Як

*) Сорок літ минуло, як проф. Партицкий видав „Німецько-руський Словар“, а хоч він має чималі недостачі, всеж на свій час видане сего словаря було великою заслугою. До нині ніхто не спроміг ся на видане лішого, хоч де-хто давно се заповідав. — Так само на місце Желехівського „Руско-німецького Словаря“, хоч вже вичерпаного, ніхто не придбав лішого, хоч було доволі критиків, які докоряли ему недостачею наукової обробки. — Кілько-ж розсудувано ся про „Історию літератури“ д-ра Ом. Огоновського, з яким глумом один радикальний критик висловлював ся про се діло, але хоч сам давно заповідав видане історії літератури — не спроміг ся доси хочби на один такий том, як Огоновського. Як глумливо висловлювали ся радикальні критики н. пр. про Коныського, а тимчасом, якби він більш нічого був

отже народовці инколи переборщували в оцінюваню деяких явищ народного життя, в оцінюваню сего або того словесного твору, сего або того народного діяча, так з другого боку радикали, ідучи за приводом Драгоманова, нераз несправедливо відказували роботі народовців всякої цінні і ваги, і то нераз в тоні зовсім некультурнім, осуджували нераз найширших і найреванійших народних діячів як неуків, ретроградів, противників народного розвитку. Одначе перегадом не один з тих палких замолуду радикалів, що в своїй Sturm- und Drangperiode, все зроблене народовцями нищив словом і пером, набравши ся досьвіду, розглянувши ся троха ширше по сьвітї, приставав до роботи, початої народовцями і вкупі з ними трудить ся для збереження „народних сьвятощів“.

(Конець буде.)

З державної ради.

Межи відчитаними інтерпеляціями находить ся інтерпеляція пос. Коса в справі уживання рускої мови в галицьких судах. Послам роздано справозданє військової комісії про предложене в справі контингенту рекрутів. Приступлено до першого читаня

прасового закона.

Пос. Руба (Молодочех) зазначає, що проект є недостаточний. Віддане жалоб за обиду чести під компетенцію звичайних судів загрожує в дечім свободне слово; постанови дотично кольпортажі мають за багато застережень і клявзуль; поліційна конфіскація має бути задержаною і на дальше — такого предложена Чехи не можуть прийняти. Пос. Сильвестер обговорює поодинокі постанови і ургює предложене проєктованого карного закона. Відтак аж кількавайцять бесідників стратило право промовля-

не написав, окрім двотомової житеписи Шевченка, заслужив би вже собі на добре ім'я в укр.-руським народі. Таких примірів маловажаєня або нехтованія праці можна би більше вказати. Не маємо нічого проти критики, навпаки, потреба нам здорової і предметової критики, без якої неможливий є ніякий поступ і розвиток, чи то красної словесности, чи науки, чи політики і т. д. Одначе критика повинна всяку провя оцінювати відносно часови і даним обставинам.

ти задля своєї неприсутности в салі. Взагалі участь послів є така мала, що немов бя демонстраційно хотіли виявити, що справа праси їх нічо не обходить. Заледви кільканайцять послів бувало на салі.

Опозиция Поляків.

Пос. Яворський виступив з замітами, чому перемінено дневний порядок і перед бюджетом випхано еше перше читанє прасового закона. Бесідник не хоче рішати, що причиною сего був тероризм наглих внесень, але в таким разі кожде сторонництво, отже і его могло би окружити ся частоколом наглих внесень, щоби переперти свою волю, або вимогти концесії. Було би се дуже сумним сьвідоцтвом для парламентаризму. Що-до самого предмету дискусії жадає бесідник, щоби прасову комісію доповнити з 37 на 48 членів.

Конець засіданя.

Промовляли ще пп. Шікер, Рігер і др., а всі підносили, що попри корисні реформи, правительственне предложене має багато недостатків, особливо що-до кольпортажі і судів для прасових переступів. Відтак переказано предложене прасовій комісії і ухвалено доповнити єї після внесеня пос. Яворського. На внесенє пос. Хоца ухвалено явність нарад регулямінової комісії. Вкінці пос. Хамец, як провідник проміслової комісії давав поясненя і на тім замкнено засіданє о 4. год. попол. Слїдуюче засіданє ві вторник 11. год. рано. На дневнім порядку 2. читанє військового предложеня і доновняючі вибори до комісії.

Новинки.

— Календар. В неділю: руско-кат. *Стрітенє Господне*; рим.-кат. Фавстина. — В понеділок: руско-кат. Симеона, Анни; рим.-кат. Юлії. — Ві вторник: руско-кат. Изидора; рим.-кат. Савина.

— Стан здоровя ВПреосв. Митрополита Шептицького є вже зовсім вдоволяючий. Недужий приходить постійно до сил, а оноді підписав подане до Папи о 7-місячну відпустку до полудневих країв для покріпленя здоровя.

— 3 товариств. Виділ Філії „Просьвіти“ у Львові запрошує отсим всіх Вп. членів „Просьвіти“ львівського повіту на загальні збори, котрі відбудуть ся в понеділок дня 23. н. ст.

БОГДАН ЛЕПКИЙ.

ПАЧКАР.

(Дальше).

З того часу Василь не годен дивити ся людям в очи, а йно все висше або низше, у землю.

На якийсь час навіть пачкарство відкинуло ему, як піякови горівку, коли жінка піддасть до неї песячого смальцю, або иншої гуди.

Сидів в хаті, молотив, жав, як звичайний газда. А як вийшов сам один в поле, то страх его збирав. Щось харчало коло него, щось ніби чіпало ся ніг.

Раз, аж між воли сховав ся і так до рана перестояв; — такий страх вібрав его, що зубами кланцав, як голодний вовк.

Щось воно мусить бути на сьвітї, не інакше. Але що? то Бог сьвятій знає...

Потім зробило ся нудно, так нудно, що був би кождого вбив. Сам не знав, чого хоче. Уже та хата боком ему лізла. Дусив ся в ній. Так ему тісно стало, так тяжко, як щупакови в торбі. Чув, що не выдержить довше. Саме тоді зявив ся Буга. В бурливу, чорну ніч, коли мисли не давали Василеви вснути, щось зашкробало до вікна, як кіт. Зібрав ся Василь, виходить — Буга.

- Підеш?
- Що даш?
- Пятку.

— І два на пиво і тютюну пів фунта.

Пішли....

Вертають. Уже всьо в порядку, вже набір в таким місци, що й сам дїдько не знайде — давай гроші!

Жид дає пятку.

— То всьо?

— Всьо.

— А два ринські не даш?

— Не дам.

— То я нічого не возьму.

Жид, щірить зуби, прижмурує око і шепче до уха:

— Як я тобі Василуно одно слово повім, то ти нічого не схочеш. Казати?

— Кажі!

— Чи не знаєте Ви, Бойчуків Василу, хто вбив того Войту?

— Га! Юдо! Двох нас не може знати! Один мусить забути....

Не домовив, не вспів витягнути ножа з за коляви, як грюхнула куля і перешила ему ногу....

Заволік ся в ліс і лизав ся, як ранений звір. Зимно кусало его, голод шарпав, а рана палила. Так витернів цілих дві неділі. Коріне їв, здохлі птахи сирівцем жер, снігом гасив згагу.

А як всьо тото вибув, то навіть іти не мав куди. Жидови вірити не можна, а збути ся его трудно, бо пильнує себе, як кіт.

Відрік ся Василь рідної мами, покинув батьківську хату, пішов в сьвіт.

Нема для чоловіка нічого дорожшого над волю.

Що він не витернів для неї, куда не волочив ся по сьвітї, якої бідди не зазнав на своїм віці! З якої печі не їв насущного хліба, якого діла не зробував робити, з якими людьми не починав собі! Але знав, що має волю, що нема над ним пана, що нема на него ні ключів, ні мурів.

На старість, як вже силу розтратив по сьвітї, опинив ся у якогось попа, далеко від своїх людий, щоби его ніхто не міг пізнати.

Піп був добрий. Людий не дер, над челядиною не збиткував ся і Василь пристає до него, як пес до свого пана. Був ніби за гуменного. Носив ключі, видавав оброки, клав стійки, стояв над робітником — всьо. Піп ему вірив а нарід шанував, як газду; тільки челядь его не любила.

Тому старому, казали, то нема що вірити. Ему з очий не добре видно.

Так було кілька літ. Аж прийшла старість. Десь і рука взяла боліти, і нога собі пригадувала, що має в кости кулю. Біда.

До нині видять Василь ті довгі ночі, що качали ним з боку на бік та приводили перед постіль усі давні літа і казали: на! диви ся, який єсь добрий, який чистий!

Аж в весноу, як подув вітер теплий і як запахло полем та степами, він подужав, але робити не міг.

— Будете, Василу, пасти товар — сказав одної днини піп. І Ва-

силъ пігнав товар. Зразу було ему прикро, але потім привик. До чого чоловік не привикне! Тільки челядь вже его не слухала і не бояла ся так, як перше, звичайно, що гумений то не пастух. І в село тепер Василя не просили; пастухови між газдів не годить ся. Розумів тото Василь і ще гірше став мовчаливий, ще гірше похмурний. Так якби ему бесіду умкнуло, так якби людий не було довкола него. Лиш ті думки, то цілий его сьвіт, ціле житє. Гей! Якби не тоті горби, побачив би він своє широке Поділе, своє село, хоть здалека, хоть один раз, останній...

Задумав ся старий, задивив ся, сьвіта божого не тямить. Вся душа влізла ему в очи, а очи біжать далеко, далеко за ті прокляті горби, що не знати по що заступають ему Поділе.

— Гей! Аде Ласа, аде! А бий! А займай до двора! О! Диви!

Проклятий старцун, висипляє ся, а товар шкоду робить. А вперезиж его бичевном, щоби продрухав ся! Аде!

Як зі сну зірвав ся Василь; вхопив шапурту та штильгукаючи правою ногою, побіг виганяти товар з панської пшениці. Але вже було за пізно. Двірські парібки займили що найкрасшу корову...

А піп з двором жив, як пес з котом...

(Конець буде.)

лютого 1903 о 10. год. рано в домі Товариства «Просвіти». ринок ч. 10. I. поверх у Львові. Порядок зборів: 1) Відкриті зборів головою. 2) Відчитане протоколу з попередних зборів. 3) Відчит історичний. 4) Справоздане виділу з діяльності за р. 1902. 5) Вибір нового виділу. 6) Відчит про вагу просвіти. 7) Внесення членів. — Збори попередить богослуження, що відправить ся в церкві Успенія Пр. Діви Марії, о год. 1/2 9 рано.

По зборах, о 4. год. пополудни, відбуде ся концерт в пам'ять найбільшого поета Руси-України, Тараса Шевченка. — Дорогі члени! Прибувайте самі як один муж на ці збори та запрошуйте і других селян, що ще не є членами «Просвіти», нехай і вони приїдять. За Виділ Філії «Просвіти» у Львові: о. Мисайло Жарский, голова. Володимир Старосольский, писар.

Дня 26. с. м. відбудуть ся в сали уряду громадского в Копичинцях загальні збори повітового товариства кредитового «Згода» тов. зар. з обм. пор. в Копичинцях. Збори відбудуть ся о 3. год. пополудни, а в разі некомплету о 4. год. пополудни того самого дня без згляду на число членів. Порядок нарад: 1) Відчитане протоколу послідних загальних зборів. — 2) Справоздане дирекції і комісії шконтруючої. — 3) Внесення управляючого Совіта о уділене дирекції товариства абсолютної. — 4) Внески членів.

Загальні збори «Каси задаткової» в Радимні стов. зар. з обм. пор. відбудуть ся дня 3. марца с. р. о 1. год. пополудни в власнім льокалі. Порядок денний: 1) Відчитане протоколу з послідних загальних зборів. 2) Справоздане Дирекції і білянс за рік 1902. 3) Внесення комісії ревізійної на уділене абсолютної за рік 1902. 4) Внесення Ради Надзираючої що-до поділу зиску. 5) Вибір комісії ревізійної на рік 1903. 6) Вибір трох членів Ради Надзираючої.

— Поминальне богослуження за упокій душі бл. п. о. Алексея Тороньского відбуде ся в понеділок дня 16. с. м. в церкві Успенія Пресв. Богородиці о 9. год. рано, на котре родина покійного запрошає всіх знайомих і приятелів.

— Забави. Пригадуємо, що руско-народні товариства в Стрию уряджують дня 17. с. м. в великій сали «Народного Дому» одинокий вечер з танцями. Атракційною точкою буде безперечно в великій тайні перед панями удержуваний правдивий котиліон, проваджений досвідченими аранжерами. Турі котиліонові будуть велике заінтересоване навіть в самим комітеті. По запрошеня можна зголошувати ся ще в остатнім дня в канцелярії «Рускої Каси Задаткової». — *Комітет.*

— О. Хомишин, ректор духовної семинарії, має уступити — як доносить «Діло» — зі свого становища з причини конфлікту з питомцями. Хоть нам і відомі були ці конфлікти, ми не писали про них, як про внутрішню семинарицьку справу, сповнивши свій обов'язок з самого початку, коли ми вказали, що на таке становище, попри дисципліну і точну адміністрацію, потрібно людяности, такту та твердих національних основ. Теперішній о. ректор хотів заступити ці прикмети формальним аскетизмом, упертою беззглядністю і дипломатичною компромісованістю — але, як бачимо, се принесло як найгірші висліді.

— Популярно-наукові виклади в Коломиї. В неділю дня 15. с. м. відбуде ся в сали Народного Дому (II. поверх) виклад Ви. д-ра Володимира Кобринського: «Про заразливі недуги». — Початок о 6. год. Вступ вільний.

— Зі Стрийчини. Доповнючий вибір одного члена повітової ради в Стрию з групи сільських громад відбуде ся дня 23. марца с. р.

— Агітатор др. Козловський поїхав зі Старого Самбора до Перемишля і устроїв там дня 9. с. м. зїзд польської шляхти. Gazeta nar. подає число учасників на 500 осіб. Народи отворив п. Третер промовою на улюблену тему польських гакатастів: безграничної любови руского народа, розуміє ся, тоді, коли треба мужика затуманити. Головою зїзду вибрано п. Ром. Вибрановського, почім др. Козловський торочив про організацію автохтонного населеня польского в Перемишлянщині, якого давно — як казав бесідник — було тут більше. Як се автохтони, пояснив сам др. Козловський: були се зайді з Мазурів спроваджені польскими панамі до управи ланів, які даром надали панам польські королі. Дальше др. Козловський кадив повітовим ребам, аби їх загрили до «енергічної» праці. Опісля промовляли Александер і Роман Вибрановский, кс. Пухальский, Заморский, Третер, Драгось і сеняни Кісель і Лашинин. Один з бесідників відзиваючи ся до селян, сказав: «Ви також шляхотного роду, в вас плыве кров Гловацького, хлопа, котрий косяю здобув гармати». Інший бесідник сказав знова такі мудрости: «Чому пес не м'явчить, а кіт не бреше? Бо кождий з них держить ся своєї мови(?). Так і ви говорите по польски а не по руски». При кінці зїзду вибрано комітет мужів довіря, до якого війшли: кс. К. Келбінський, кс. Войнарович, кс. Гарра, Р. Вибрановский, А. Третер, В. Черкавский, Ст. Вибрановский, В. Вайсмай, К. Драгось, Р. Сандер, Й. Гранд, Й. Маначинський, Д. Фухс, Я. Росен, К.

Янко, Ст. Токарский, Ст. Бурліга, З. Вісневский, Ігн. Мальский, А. Домбек, В. Кісель, Й. Очковский, Ст. Гавронський і П. Маршалек.

— Еміграційне бюро. Заходами п. Стапінського має ся засновати у Львові товариство п. н. «Праця», яке буде удержувати бюро для польских емігрантів. Задачею сего товариства буде також, спроваджувати з Америки богатих Поляків, аби ними кольонізувати Русь.

— Нову складницю поштову заведено в Жабюльця, получене з поштовим урядом в Жабю-Слушайка, косівського повіта.

— Посадником Черновець вибрано знова бар. Антона Кохановского, а его заступниками адв. д-ра Едварда Райса і радника будівництва Йосифа Грегора.

— Стотаришене автономічних функціонерів заснувало са недавно у Львові, як ми про се писали оноді в нагоді перших его загальних зборів. Дійсним членом стотаришеня може бути кожда особа занята постійно або тимчасово бюрровою працею в яким небудь автономічнім уряді кравім, повітовім або громадскім, або в який небудь інституції, що остає під зарядом або надзором автономічних властей і урядів, без огляду на вік, пол і службовий характер. Звичайними учасниками сего стотаришеня можуть стати особи заняті в характері слугів в урядах і інституціях висше наведених, як також постійні робітники при публичних кумунікаціях, меліораціях та інших автономічних підприємствах. Члени тіснійшої родини так дійсних членів як звичайних учасників стотаришеня можуть бути надзвичайними учасниками Стотаришеня автономічних функціонерів. Канцелярия Стотаришеня, поміщена при ул. Скарбківській ч. 43. в партері, є отворена що дня пополудни від години 4. до 8. крім неділь.

— Катастрофа під Туркою. При будові залізничі Самбір границя угорска приключило ся нещасте при розкопці тунелю під Туркою (коло Хирова). В тунелі працювало кілька робітників членів італійської родини Льюнгінів. Як звичайно вложено в виверченій отвір динамітний патрон і запалено квіт, але так нещасливо, що патрон вибухнув сейчас і убив трох робітників синів старого Льюнгіна, а зму самому випалив очи. Крім того один з місцевих робітників, Андрій Курчак стратив при катастрофі ногу. Вину нещастя поносить фірма Вайнер, яка переводить будову залізничі в тім місці, бо не постарала ся о кваліфікованих доворців роботи.

— Розбійнича банда. В Босанчу на Буковині удало ся оноді тамошній жандармерії і скарбовій сторожи викрити і зловити розбійничу і злодійску ватагу, що наповняла страхом населеня Босанча та цілу околицю. Зловити тих розбійників було тим труднійше, що они частійше хоронили ся в сусідній Румунії, де також занимали ся розбоєм. Жандармерія викрила цілий ряд крадежий, вломань, та убійство, поповнене в літі 1901 р. на Василю Молдавані на насавіську в Босанчу. Провідників зловленої ватаги відставлено 1. лютого с. р. під конвоем до окружного суду в Сучаві. Як небезпечними були ті розбійники, вказує се, що всі они були узброєні в ножі і револьвери.

— Голод в Дальмації. Із Задару доносять, що в многих громадах північної Дальмації настав великий голод. Найбільша нужда настала в громаді Лецевича, де люди не мають вже зовсім ніякої поживи, тому готов ще вибухнути голодовий тиф.

— Нагорода за діти. У Франції ломлять собі голову, які би то нагороди призначити для родичів, що мають більше дітей. Між иншими сенатор Піот предложив, аби батькови 7-ох дітей давати в нагороду трафіку в найліпшій місці. Такі нагороди роздавано вже в давних часах. Людвик XIV в 1666. р. увільнив від податку всіх тих, що мали по 9 потомків. Наполеон в 1812. р. зарядив, аби кожда сема дитина була вихована на кошт публичний. Король Сардинії в р. 1819. звільнив від всіх данин родини, що могли вказати ся 12-ма дітьми. Права старинних Римлян карали грішми безженних і бездітних, а признавали значні привілеї тим, що мали бодай трое дітей.

— У страха великі очи. Magyar Orszag доносить, що резервові офіцири IV корпусу одержали якийсь тайний приказ. В кругах позавійскових догадують ся, що сей приказ відносить ся до мобілізації. Звідси пішла чутка, що резервові офіцири згаданого корпусу мають бути готові вступити кождої хвилі до війська, коли би прийшло до мобілізації.

— Родимці! Пам'ятайте на бурсу Руского Товариства педагогічного у Львові!

Наука, штука, література.

В концертї «Льв. Фільгармонії» з 12. лютого взяв участь Іван Кубелік. Імя сего артиста-

скрипкаря голосне в Европі і Америці, хоч Ів. Кубелік числить ледви 22 літ віку. Ческий нарід славить ся ним. Фахові критики, говорячи про Кубеліка, виражають ся про него лише в похвальних пеанах. На се заслугоє ческий віртуоз вповні, бо плекає він штуку з повним посвяченем свого великого талану. Хто чув в наших часах Йоахіма Вільгельміого, Сарасатого, Бурмистра, Ондрічка, Сорета, Барцевича і молодого Коціяна, той з легким серцем признаєть, що Кубелік богато з сих артистів що-до техніки вже пині перейшов, а що-до інтерпретації не лише їм дорівняв, але, завдяки своєї індивідуальности, в деяких зглядах їх і перевисшив. Слухаючи Кубеліка в кантіленах, відчуваємо сьпів его душі, благородний, чистий, повний тепла, той сьпів, що просто леть ся в душу і несе єї в сфері — скажім виразно — нетуземні. А слухаючи Кубеліка в концертї Паганінього чи в «ронді» Баззінього, композиціях переповнених технічними трудностями, ми не тільки мусимо подивляти ту легкість, з якою Кубелік поконує ті трудности, але відносимо вражінє, що осьйо артист розливає хвилево каскади сьміху та веселих жартів, щоби вибити душу слухача з задуми і з серйозности буденного житя.

Кубелік не пописує ся технікою. Ні! техніку свою зживає він для висшої ціли, іменно, щоби серйозного слухача настроїти весело, не наче би жартобливим щebetанем веселої дівчини. Мабуть в такій а не другій ціли написав Паганіні і свій концерт D-Dur. Окрім згаданих двох композицій відогравав — а радше відеспівав — Кубелік хорошу романсу Свендсена, настроїв нас поважно піснею Шуберта-Вільгельміого «Ave Maria», розмаїв душу нашу Шуманівскими «Traümergeien», велів погуляти нашій фантазії в чардашовім темпі композицією Тивадара Нагеа, а успокоїв чарами Шопенівської ноктурни Des-Dur. Ческому артистови можна сьміло виворожити сьвітлу будучність на славу свого народу. — В концертї виконала орхестра під управою п. Мельцера знаменито частини з Танеева світи, а під управою п. Челяньского рівнож з цілим артизмом Фібіха сінфонічну поему «Вечером» і пригравку до II дії опери Кінцля «Evangelimann». Навіть і Штравса «Дон Жуан» вийшов сям разом хорошо фразований. Амфітеатр був заповнений по береги, а публіка приняла кождий виступ Кубеліка з дійсним одушевленем. *Н. В.*

— Репертуар Львівської Фільгармонії. Нині в суботу 14. лютого великий концерт фільгармонічний при співучасті Івана Кубеліка, скрипкаря. Початок вїмково о год. пів до 7-мої вечером.

В неділю, 15. с. м. надзвичайний концерт фільгармонічний при співучасті Івана Кубеліка, скрипкаря. Програма: I. I. Глюк: Увертура до оп. «Іфігенія в Авліс». — II. 1. Гріг: «Peer Gynt». Світа II. а) Жалоба судженої, б) Танець арабский, в) Поворот Peer Gynta. г) Пісні Сольвейгі. Гріг: Сонета C-moll, відограє Іван Кубелік і Р. Фрімль. — II. 1. Чайковський: «Сінфонія VI» (Pathetique). 2. Сарасате: «Мельодії циганські», відограє в тов. орхестри Іван Кубелік. — III. 1. Свендсен: «Карнавал норвежский». 2. Паганіні: «Nel cor piu non mi sento», відограє Іван Кубелік. — Ціни місць знижені.

Ві втроник, 17. с. м. концерт сінфонічний.

Телеграми.

Відень, 14. лютого. Архикнягиня Елісавета померла нині рано. (Бл. п. архикнягиня була дочкою Йосифа, угорского палатина; родила ся в 1831. р.; повдовіла в 1874. р.).

Будапешт, 14. лютого. Цісар повертає нині рано до Відня на похорони пок. архикнягині Елісавети, які відбудуть ся в середу.

Берлін, 14. лютого. Тутешні дневники доносять, що вісти про розрухи в Македонії є пересадні. Відносини в Македонії можуть довести до поважного конфлікту, але не в сім році, бо Росія і Австрія сего собі не желяють і в тій справі тиснуть на Болгарію.

Прага, 14. лютого. Politik доносить, що намісник Моравії, гр. Зіеротін, має пебавом уступити.

Вешінгтон, 14. лютого. Переговори в венецуельській справі мають нині покінчити ся успішно для обох сторін.

Надіслане.

Спеціаліст недуг горла і грудий
Др. ЄВГЕН ОЗАРКЕВИЧ
довголітний лікар клінічний і заведений лічничого
в Щавниці, ординує постійно у Львові, ул. Кор-
няків ч. I, II пов. (Народний Дім).
11(28-?)

Льоси на сплати місячні з правом до виграних по зло-
женю першої рати поручав банковий дім Шіц і
Хаєс (Schütz i Chajes) у Львові пл. Марийська ч. 7.
Купно і продаж ефектів, льосів і монет. Ви-
плата купонів. Безплатна ревізія льосів і ефек-
тів. Проспекти висилає ся оплатно.

Глядію

учительки (або студента)

для двох дітей (з II і III кл. народної). Першень-
ство мають особи зі знанем гри на фортеп'яні.
Зголошення приймає: *о. І. Стефанчук*
31(2-5) в Павелчи, п. Станіславів.

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна
від 23. січня до 15. лютого 1903.
Найліпша доси програма.

При співучасті військової музики 30. п. п.
I. 1) Увертура. Реклямограф. 2) Братя Jor-
dache, гімнастики на потрійнім реку. 3) Комічний
виступ всіх кльовнів. 4) Msr. Cavalerie, мімік. 5)
Ados, сальоновий атлет. 6) Ivener i Quintili, іспань-
ські дуєтисти. 7) Балет з живими образами. 8)
Moccia, знаменитий комік італійський. 9) Сестри
Norona, тресовані папугаї. 10) Атенський квартет.
11) Trio Fidardi, комічні акробати.
II. 12) Орхестра. 13) Дружина Marnitz-Ma-
nello, еквілібристи. 14) Величезне потпурі, зло-
жене з 7 точок. 15) Rocco, італійський мандолі-
ніст. 16) Miss Arnistis, найліпша сальонова атлет-
ка. 17) Mademoiselle Calabrini, італійська співачка.
18) 6 Neraides, ексцентричні тансерки. 19) Ко-
мічний виступ кльовнів Rizi i Ripro. 20) Leoni-
das. 21) Американський біоскоп. 22) Марш.

Що дня о 8. год. вечером велике предста-
влене. В неділю і сьвята два представлення. Що
пятниці High-Life представлене. Білети вчасній-
ше можна замовляти і набути в конторі Пльона
при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Читайте!

Читайте!

Повне видане Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
коштує лише 2 корони!

Товариство „Просьвіти“ бажаючи, щоби в
кожній руській хаті находили ся Твори Тараса
Шевченка, видано сими днями найдешевший
збірник сих творів п. з. „ПОЕЗІЙ Т. ШЕВЧЕНКА“.
Книжка, оправлена в полотно з золоченими ви-
тисками, може бути найгарнійшою окрасою ру-
ських хат. Папір веліновий, формат на взір єв-
ропейських клясків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опу-
сту. Висилає ся тільки за надісланем 2 кор. 30
сот. на адресу: **КАНЦЕЛЯРИЯ „ПРОСЬВІТИ“ у
Львові** (Ринок ч. 10).

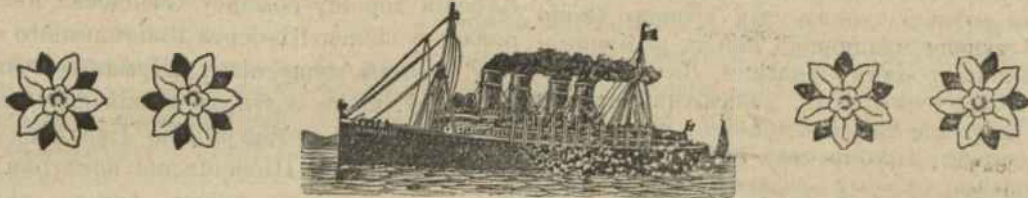
„Тревоги автора і видавника“ (гумористична подія з натури)

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрації „Руслана“ та
в обох руських книгарнях у Львові.

Ціна примірника на веліновім папері ви-
носить всего 30 сот. (з поштовою пересилкою
35 сот.).

ДО КАНАДИ

як і до всіх других заморских земель переправляє **НАЙДЕШЕВШЕ**
повсюди знакома фірма:

V. KARLSBERG
HAMBURG, Ferdinandstrasse 15.

Поки хто шифарту купить, нехай порівнає мої ціни з цінами аґентів корабельних.

26(5-10)

Найновіший твір Л. Лопатинського „ПАРАЦЯ“

комедія в 3 актах зі сльвами
(з побуту літників)

відзначає ся невичерпаним йовіальним гумором
і жвавим діалогом. Ся комедія збогачує знат-
но галерию типів у наших народних штуках так
з кругів селян, як і міщухів. Сьмішність ситуа-
цій і характерів розміщена рівномірно між му-
жиків і панів, і тому ся комедія надає ся над-
звичайно до вистав по читальнях, бо селянин
не буде тут бачив себе як звичайно в комедії
упослідженим недотепою, але противно має па-
году посьміяти ся трохи і з містових літників.
Попри те все сей твір носить на собі знамя
етичної і патріотичної сьвідомости.

→ Ціна 2 кор. ←

Набути можна у накладчика **С. Горуна** у
Львові, пл. Домбровского ч. 1, і в книгарнях.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1902.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
	6-10	з	Кракова, Берлина, Варшави, Відня	6-25	до	Сучави, Жидачева, Кересмезе, Потутор	
	6-20	з	Чернівців (Іцкан, Галацу), Чорткова	6-30	до	Підволочиск (Київ) Бродів дв. головний	
	6-50	з	Брухович, шод. від 15. мая до 14. вер. вк.	6-43	"	"	дв. Підзамче
	7-45	з	Янова	6-35	до	Лавочного (Пешту) Борислава, Дрогобича	
	7-40	з	Підволочиск, Бродів на дв. Підзамче	8-30	8-40	до	Кракова (Відня, Прага), Берлина
	8-00	"	на дв. головний	2-55	9-00	до	Лавочного, Хирова, Калуша
	8-10	з	Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова		9-15	до	Янова
	8-15	з	Сокала, Рави рускої		9-50	до	Белзця, Сокала, Любачова
1.35	8-50	з	Кракова, Відня, Праги, Берлина		10-30	до	Чернівців, Потутор
	10-25	з	Ряшова, Любачева		10-40	до	Гернополя, Потутор, дв. Піда.
	11-55	з	Станіславова (Кересмезе, Потутор)	2-40	10-57	"	"
	1-10	з	Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава		1-25	до	Янова від 1. мая до 15. вересня в не- дїлю і сьвята
	1-23	з	Янова		2-15	до	Брухович від 15. мая до 14. вересня в недїлі і сьвята
2-20		з	Підволочиск, Копичинців на дв. Піда.		3-05	до	Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.
2-35		"	на дв. голов.		3-15	до	Янова щоденно від 1. мая до 30. вер.
	3-14	з	Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)		3-26	до	Брухович шод. від 1. мая до 15. вер.
	4-40	з	Самбора, Стрия, Скольного (1/5-30,9)		3-30	до	Ряшева, Хирова, Любачова
	5-11	з	Підволочиск (Київ), Бродів на дв. Піда.				
	5-35	"	"				
1-45	5-40	з	Чернівців, Іцкан				
	5-50	з	Кракова				
				Ніч			
				12-45	6-10	до	Станіславова, Жидачева
					6-20	до	Кракова (Відня, Берлина, Варшави)
					6-30	до	Янова від 1. мая до 15. вер. будні дни а від 16. вер. до 30. цвіт. 1903. щоденно
					6-35	до	Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова
					7-10	до	Сокала і Рави рускої
12-15	9-12	з	Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)		8-16	до	Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)
	9-20	з	Чернівців, Букарешту		8-25	до	Перемішля
	9-25	з	Янова (від 1. мая до 30. вер. в нед. і сьв.)		9-00	до	Підволочиск, Бродів гол. дворець, дв. Підзамче
8-40	9-50	з	Кракова, Відня, Берлина) Ясла, Розвадова		9-20	"	"
2-31	10-03	з	Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)		10-05	до	Янова від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.
	10-02	з	Підволочиск (Київ) Бродів на дв. "		10-30	до	Іцкан, Чорткова
	10-20	"	"		11-00	до	Кракова, Відня, Варшави, Праги
	10-50	з	Лавочного (Пешту) Хирова Калуша		11-10	до	Підволочиск, Бродів дв. головний
	3-14	з	Гернополя, Грималова на дв. Підзамче		11-32	до	"
	3-35	"	"		4-15	до	Кракова, Відня, Праги, Самбора
					5-50	до	Брухович від 15. мая до 14. вер. шод.

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано

Час середно-європейський рїкнїть ся від часу львівского о 86 минут, а іменно 12 год. часу середно-європей-
ского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць державних (ул. Красіцких ч.
5.) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їади.

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

2 купує і продає
всякі
**папери цінні
і МОНЕТИ**
по найдешевшім кур-
сі деннім не числячи ніякої
провізії.